

0722 531 385
646 518 1014

השבוה בקו
אני נדבתי ונדתי כי
במשך ימי הרחמים בחודש זו יעשו
על הקו בע"ה שיעורים ושמוע'סן על
עבודת חודש אדר
ספי המטפיעים החשובים שליט"א
בש פוחה 9

תהיה טוב

גלייזן שבועי לגילוי אור הנשמה ע"פ משנת הבעש"ט הק' ותלמידיו

הלימוד היומי בכפרי חסידות

לשבוע הבעש"ט
ספ"ק כתר שם טוב

יום	סימן
ראשון	שכ [ה] (1)
שני	שכ [ה] (2)
שלישי	שכ [ו] (1)
רביעי	שכ [ו] (2)
חמישי	שכ [ז] (1)

פטרו חודשי תמוז אב אלול

ידידנו השבוה הר"ח ר' אהרן בן הנח"ש שליט"א
בכרחה והצלחה בכל מעשיו ידיו

פרשת שפטים תשפ"ב / גלייזן רכ"ג

נדודה מושך דא"ח כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

דוח אפנו

עבודת הפרשה מספרי החסידות - בשפת המעשה

דיבורי חסידות

כשמסתכל על הבריאה בהסתכלות שהכל חיות אלוקי, אין לו מה לירא בגשמיות וברוחניות

כי תצא למלחמה על אויבך, וראית סוס ורכב עם רב ממך, לא תירא מהם. ופירש"י סוס ורכב, בעיני חשובים כולם כסוס אחד וכו', 'עם רב ממך' בעיניך הוא רב אבל בעיני אינו רב.

יש להבין, שהרי אף אם בעיני ה' אינם רב, מכל מקום הרי הפסוק מדבר אל בני ישראל, ובעיניהם הלא הוא רב, ואם כן בדיבורו אליהם היה צריך לומר בלשון רבים. ומה קמ"ל בכך שרק בעינים הוא רב ולא בעיני.

ויבואר על פי מה שכתוב (ישעיה נא) "מי את תראי מאנשו ימות וגו', ותשכח ה' עושיך וגו', ותפחד תמיד כל היום מפני חמת המציק, ואנכי ה' אלוקיך רוגע הים ויהמו גליו" וגו'. מבואר במקראי קודש אלו, שכאשר האדם זוכר שה' הוא עושיך בכל פעולתך, ממילא אינו מתירא כלל מחמת המציק. כי כאשר ברור שאין שום מציאות מבלעדי חיותו יתברך, אם כן לא שייך שיהיה כל נזק.

וכן הוא גם ברוחניות, שכאשר כח הגוף והרע מתגברים על האדם, ומנסים לשלוט עליו, ולמושכו לתאוות עולם הזה, מכל מקום על ידי שיזכור כי ה' עושיך, והוא בורא כל הגופני, וכל אבר הגשמי שלמטה יש לו שורש רוחני עליון, בתר"י איברי הנשמה האלוקים. וכל ההסתר הוא רק בחיצוניות, כדי שהאדם יתגבר, ויתגלה אור השי"ת הטמון והגנוז בכוחות הגוף. וממילא אין המציאות החיצונית נחשב אצלו כלל למציאות, וממילא אינו מתחמד כלל מתוקף מציאות ההסתר, ואינו נמשך אחר היצר הרע להגוף כלל.

ובזה יבואר כונת הפסוקים, בדרכי עבודת השי"ת ובמלחמת היצר. שכאשר תראה עם רב ממך, דהיינו שכוחות הגוף וההסתר הם מרובים, תדע שרק בעיניך הם רב, דהיינו בהסתכלות הטבעית החיצונית הם נראים כמציאות מרובה. אבל באמת כלפי השי"ת המחיה ומהוה כל עלמין, אין נחשבים כלל כמציאות, וממילא בהסתכלות של הנשמה אינם נחשבים כלל למרובים.

ואפילו סוס ורכב, שרומזים למרכבת הקליפות התקפיים (ממבואר בכ"א מים חיים), מכל מקום הן נחשבים כאין וכאפס, בהסתכלות האלוקית ומצד הכרת הנשמה הדבוקה בהשי"ת, הרי שאלופו של עולם הוא בכל תנועה, וכל המציאות הוא אליבא דאמת רק חיות אלוקית. ואם כן אין מה לירא מכוחות היצר והקליפות, ואדרבה כל המטרה הוא להפוך את הגוף בעולם הזה לכלי ראוי לגילוי אור האלוקי. מקומו: רעוא דרעיוני תשע"ט; הדעה והדיבור תש"ג

<p>500 גליונות</p> <p>נדבת הר"ח ה' ברוך יואל סאמעט שליט"א</p> <p>לרגל חולדת בני כבוד למול טוב</p>	<p>500 גליונות</p> <p>נדבת הר"ח ה' ירחמיאל ראבינאוויטש שליט"א</p> <p>לרגל חולדת האב"מ</p> <p>לרגל חולדת בני כבוד למול טוב</p>
---	---

תראה טוב, תהיה טוב כשאתה מפרש את הזולת באופן שלילי - אתה בעצם מפרש את עצמך באופן שלילי, כשאתה מפרש את הזולת באופן חיובי - אתה בעצם מפרש את עצמך באופן חיובי

ולמה היבני יששכר? רואה כאן את כל עבודת התשובה? משום שבדבריו הוא מעמיק ומאיר באור חדש את דברי הבעש"ט הקדוש. כי בעוד שבדברי הבעש"ט הקדוש שמדובר בסימן גרידא, כלומר שכאשר למשל רואה שלפניו מזלזל בתפילה - זהו סימן שגם הוא עצמו מזלזל בתפילה באופן כלשהו, הרי שרבינו היבני יששכר אומר שהיא מחוללת את כל הפגמים, ולכן התיקון לא יהיה רק לתקן את הזולת בתפילה, אלא לתקן את התיקון.

אם זהו סימן בעלמא שמגלה שהמבקר מזלזל בתפילה, הפתרון היה אמור להיות לכאורה העבודה על זלזול בתפילה. אך היבני יששכר אומר שהפתרון הוא דווקא העבודה על עין טובה. הוא מהפך את הקערה על פיה: תתרגל לעין טובה, תתרגל לא לבקר אנשים, תתרגל לדון אותם לכף זכות - ויש אלף ויותר כפות זכות לדון אותם, ורק על ידי זה תוכל לתקן את הזולת שלך בתפילה!

ביקורת - תעודת עניות

מה ההסבר לכך? כיצד העבודה על עין טובה והעדר ביקורת תביא אותו לתשובה שלימה? הענין הוא שכאשר מסתכל בעין רעה על הזולת, הוא בעצם שקוע במקום הרע, החסרון, הגוף, הפירוד, הישות, והגאוה. הוא רואה את חסרונותיו ורעותיו של הזולת, וזה יכול להיות רק ממקום הפירוד, הרע והחסרון שלו עצמו. לעומת זאת שכאשר מסתכל בעין טובה על הזולת, הוא בעצם שקוע במקום הטוב, השלימות, הנשמה, הביטול והדביקות באלקותו יתברך. כשהוא רואה טוב, זה מגיע מהטוב והשלימות שלו עצמו, נשמתו שולטת עליו ולא נפשו הבהמית שולטת.

ולכן אומר לך היבני יששכר: מיד כשאתה מתקרב לעבודת השי"ת, הדבר הראשון זה להתחיל לראות טוב על הירידים. אם זה בא בנקל - מה טוב. סימן הדבר שאתה כבר שקוע בטוב, ואם לא, אזי כאן התחלת העבודה שלך. אתה צריך לעבוד על נקודה זו, כי כל זה אתה נמצא במקום הרשע, מקום הפירוד והגאוה, ההשתתה והרע, ולכן לא יעזור שתעבוד על הזלזול בתפילה שגלית בקרבך, קודם תעבוד על לראות טוב על הזולת, שעל ידי זה תגלה גם את חלק הטוב שבקרבך, את שמתך האלקית הצנונה, תהיה אדם חדש לגמרי, ואז כבר תוכל לתקן גם את התפילה.

במילים אחרות: כשאתה מפרש את הזולת באופן שלילי - אתה בעצם מפרש את עצמך באופן שלילי, ומשקיע את עצמך בשליליות. כשאתה מפרש את הזולת באופן חיובי - אתה בעצם מפרש את עצמך באופן חיובי, ומשקיע את עצמך בחיוביות, ודרך התשובה נסללת בפניך. ועתה אנו מבינים למה כל כך החמירו חז"ל בענין 'לשון הרע', וכבר אמר הר"ק בעל התניא ז"ע שחשבת לשון הרע חמורה עוד יותר. כי כפי שמבאר היבני יששכר, אפילו שכאשר מדמה בדעתו שזה לשם שמים (ואין הכוונה באישים המפורסם בספר 'חיים' שצריך לרבו מצד החוב), הוא שוקע ברע ע"י!

ולסיכום: א. אני לא חרמן ופיקח כשאני יודע לבקר ולגלות את חסרונות הזולת, אלא כובל ומשקיע את עצמי ח"ו בחלק הרע (והוא הדין בעסק החדות שכל כולן עוסקות כיצד למצוא רע וגלות עולות), כאלו על ידי זה מתקנים את העולם. והאמת היא שעל ידי השקיעה בעולות ובביקורת מחריבים את עצמנו. דווקא ירידי שמפרש כל דבר באופן חיובי, הוא החברמן השקוע בטוב. ב. היבני יששכר מפרש 'וצרת' משלון צרה ומלשון מצור. הפתרון הוא להצטער על הביקורת, ושנית לנהל איתה מלחמה. עצם המלחמה להתרגל לחשוב אחרת, לשנות את ההסתכלות על יהודי, היא הפתח לעבודת התשובה, כי מכניסה אותי לעולם של ביטול ודביקות בהשי"ת.

יחזקאל שלום לא יכל לסבול את זה. כבר כשאמר 'אשרי ובא לציון', הוא ראה איך ששלמה יענקל מקפל תפלין דבינו תם. כאלו שהתפילה נגמרת כאן, כאלו שסדר התפילה שלאחר מכן שייך למקובלים ותהילים זאגעריס.

ביקודש התקבל! כבר עמד שלמה יענקל ליד הדלת, נרתק התפלין בחיקו ורגלו הימנית מושטת החוצה, וב'אמן' האחרון כבר חמק צילו מבית המדרש. הוא כבר היה הרחק מכאן.

יחזקאל שלום שניחן בעין ביקורת חדה, לא היה מסוגל לסבול את הזלזול הזה. 'קורעים את התפילה לגורמים', רטן באוזני ידיו יוסל, בספרו על מתפלל אלמוני שעוב את בית המדרש מוקדם, 'אין שום כבוד ראש, כבוד התפילה. איפה קורטוב של אמונה שמתפילה לא מפיסדים! מה זו הבריחה הזאת מבית הכנסת?!'

'אני לא מבין על מה הסערה', אומר לו יוסל בטורר לב, 'גם אני ראיתי היום איש כזה, והיה פשוט בעיני שיש לו ענין מאוד החוף שלכן הוא ממהר. שיערתי שבעצם הוא היה פטור לגמרי מלבוא לתפילה, והוא עוד מסר את נפשו כן להגיע לתפילה לכמה שהוא היה יכול. דווקא הערכת אתו כשאיתי שהוא ממהר כל כך, הבנתי אינו מסירות היתה לו להיות כאן בתפילה.'

'אוי', גיחך יחזקאל שלום, 'אתה עם התמימות שלך...'. 'זוהי ממש לא תמימות', התערב מאיר יונה ידים בשיחם, 'זוהי ראשית ותחילת העבודה, שהכל תלוי בה. ממש כן. כך כותב השבוע רבינו היבני יששכר זכותו יגן עליוננו.'

הפוסל במומו פוסל

וכן מבאר באגרא דכלה' את הפסוק 'כי תקרב אל עיר הלאחם עליה וקראת אליה לשלום: והיא אם שלום תענך ופתחה לך... ואם לא תשלם עמך ועשתה עמך מלחמה, וצרת עליה.'

'כי תקרב אל עיר' - קטנה הוא הגוף (גורים), 'להלאחם עליה' - להטות כל האיברים לרצונן אל השכל האלקי, 'וקראת אליה לשלום' - תקרא אליה מלת השלום, היינו שיהיה לו שלום עם ישראל וידן את כל אחד לכף זכות ולא יבש און יעקב.

'מה שאין כן כאשר ריאה שהוא מתעסק במדה גרועה להתבונן בשפלות של כל אחד, או ידע בודאי שנפשו לא מטהרה, עיני בספר 'תולדות יעקב יוסף' מביא הבעש"ט זצלה"ה פירוש הפסוק: 'תיצב על דרך אל טוב' - כשהאדם מתעב על דרך אל טוב היינו לדבר לשון הרע על אנשים, אפילו דימה בדעתו שלם שמים, אזי תרע שבדאי אותו האיש - רע לא ימאס' - כי כל הפוסל במומו פוסל...

וזהו שכונת 'יהיה אם שלום תענך' - אם תפושש ותראה שמדת השלום עונה לך שאתה שלם דבר, אזי 'תפתח לך' - יהיה לך זה פתח לתשובה. 'ואם לא תשלם עמך ועשתה עמך מלחמה' - שמטריד היצר במדה גרועה היפך השלום, אזי 'וצרת עליה' - תצטער עצמך על הדבר, ובנית מצור וכו' להלאחם בכח על הדבר, עד אשר ישוב לך הענין לטבע, והבין.'

החידוש: זהו הפתח לעבודה

כולנו יודעים מכבר את היסוד המפורסם של מרן הבעש"ט הקדוש ז"ע, שכאשר רואה איהו פגם רע בולט - אין זה אלא סימן שהוא עצמו נכשל בסדרך של אותו פגם. אולם באר רבינו היבני יששכר ומאיר צאן נהורתי חושה לגמרי ביסוד הבעש"ט. היבני יששכר מגיש, שהסוגיא הזאת היא לא פרט נוסף בעבודה, אלא זהו הפתח לכל עבודת השי"ת. כאן מתחילים. זו לא עוד נקודה שצריך לעבוד עליה, אלא נקודה גורלית ויסודית שחורצת את התיצב על דרך טוב או לא ח"ו.

דביקות למעשה

איך נכנסים לשערי הדביקות' למעשה, באופן שווה לכל נפש? ואיך זה הופך את חיינו לרגועים, ונטולי פחדים ולחצים?

הדרכה ב' סעיף ט"ו

רכינו באמצע ביאור ענין דביקות מהות האדם להשי"ת בכל מיני ההרגשות העולים בלב, [מה שנקרא בלשון קדשו 'המדות']. וכבר נתבאר שכל המדות המתעוררים בלב שרשם במדות הקדושות העליונות, אשר מחמת 'שבירת המילים' הם באים בלב מלוכשים עם לבושים חיצוניים של עולם הזה.

ותחילה נקט במדת החסד, שהיא מתלבשת בלב בצורה של אהבת ומשיכות גשמיות, ועתה ממשיך לדבר על שאר המדות.

יבן שְׂאָר כָּף הַמְּדוּת שְׂרָשָׁם בקדושה וצריך להשתמש בצד הטוב שבהם בכדי להדבק בהשי"ת, הן רְאוּת רְעוּת שהוא מדת הגבורה שבקליפה, הן הַתְּפַאָרוֹת רְעוּת שהוא מדת התפארת שבקליפה, וְנַצְחָה שהוא מדת הנצח שבקליפה כדיבור אל הלך, וְהוֹדוּת מַדַּת הַהוֹד שבקליפה, וְהוֹתְקֵשׂוּת מַדַּת הַיִּסוּד שבקליפה, כדיבור אל הלך, וְנִמְלָכּוּת קְלִיפָה היא השעבוד הביטול לעניני העולם הזה - כל מדות אלו שרשם בקדושה, וצריך לברר את חלק הטוב שבהם ולהסיר את הלבוש הגשמי שנתלבשו בהם.

עתה יבאר בפריטות את מדת הגבורה' שהיא היראה והפחד שבלב, איך להדבק על ידה להשי"ת.

דְּהַיְנֵי שְׂאֵר יִרְאָה רַק מִהַבּוּרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ האופן הראוי להשתמש במדת היראה' הוא שלא לפחד וירא רק מהבורא יתברך בעצמו, וכל שאינה בכלל יראה זה נקראת יראה רעה, **כִּי פִרְשֵׁי הַפְּסוּק (ישעי' לו) 'יִרְאָה ה' וְיֵאָדָר' הַכּוּוֹנֵה** היא על יִרְאָה הַרוּמָמוֹת שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְיֵאָדָר הוּא נְקֻרָא 'יראת השם' דהיינו שהוא מתיירא רק מהשי"ת לבד מצד רוממותו יתברך שמו, ועל אף שיש כִּמְדָה מִיְנֵי יִרְאָה כְּגוֹן יִרְאָה הַעוֹשֵׁת וְכדומוה, שלכאורה זה גם איזה יראה מפני הקב"ה שבכוחו להעניש וכדומוה, אף שְׂאֵר יִרְאָה הַלְלוֹ גוֹרָמִין דְּרַחֲקוּ וְאִינֵם מְבִיאִים אֶל הַמַּטְרָה הַנִּרְצֵית שֶׁהִיא דְּבִיקוּת וְקִירְבָה לְהַשִּׁי"ת, וכמו שְׂאֵר יִרְאָה שֶׁשֶׁשׁ בּוֹהֵה הָעוֹלָם, כְּגוֹן אֵם אֲדָם מִתְיָרָא מִפְּנֵי אָדָם אַחֵר אוּ מִפְּנֵי תַּיִת רָעָה אֲזֵי גוֹרֵם הַתְּרָאָה הַתְּרַחַק וְלְבִירוּחַ מִפְּנֵי הַדָּבָר הַמַּפְחִיד, וְכֵן גַּם כִּלְפֵי הִירָאָה מִהַשִּׁי"ת אִם הוּא מְתִירָא רַק מִפְּנֵי הָעוֹשֵׁת וְהַפְּסֵדִים שִׂיכּוּלִים לְהִגְרֵם לוֹ, עַל אֵף שְׁאִמְנָם הִירָאָה הַזֶּה גּוֹרְמַת לוֹ לְשִׁמּוֹעַ בְּקוֹל ה' וְלֹא לְעֹבֵר עַל מְצוּתָיו, אֲבָל אֵינְנָה מוֹסִיפָה בְּלִבּוֹ קִירְבַת וְדְבִיקוּת הַשִּׁי"ת, וְהִיא כֹּל מֵדָה וְמֵדָה צְרִיכָה לְהַבִּיא קִירְבַת וְדְבִיקוּת הַשִּׁי"ת.

אף יִרְאָה הַרוּמָמוֹת שמתירא מפני רוממות השי"ת, וכלשון הוזהר הקדוש (בקהלת יא) **שצריך האדם להתירא מהבורא ב"ה מנין דאיזהו רב ושליט עקרין ושרשא דכל עולמיין]** - מפני שהוא אדון ושולט על הכל, והוא עיקר והשרש של כל העולמות], יראה זה גורם קירוב אליו יתברך כי הוא תופס שכל המציאות וכל החיות שיש לו הכל הוא מאתו יתברך, ויראה זו גורמת לאדם להתקרב ולהתקרב אליו יתברך.

ואחר כך צריך לעבד השי"ת ככף ברו וכל נבכף בנותו דהיינו אחרי שאינו משתמש במדת החסד הנפולה [כנ"ל בסעיף הקודם] ובמדת הגבורה הנפולה, יכול לעבוד את השי"ת עם שתי מדות אלו בקדושה, **יֵאָדָר מְשִׁיבָה אַחֵר עוֹלָם תַּיִת הַשִּׂפָּה הַתְּנַחֵם** שהוא מצד מדת אהבה הנפולה, אלא וְכָפָל יוֹם יוֹם צָרִיף הַרוּסוּף כֵּחַ יִשְׁכַּף לְעִבְדוֹת הַבּוּרָא בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּסָפָה וְהַתְּעַלּוֹת בַּעֲבוּדַת הַשִּׁי"ת הֵיא מִצַּד מַדַּת אֶהְבָּה שְׁבַל הֵיא מַתְפַּשְׁטָה וְהוֹלָכָת עוֹד וְעוֹד, **יֵאָדָר יִרְאָה אוֹתוֹ מִפְּנֵי עֵשׂ מִיתָה וְצִדְקָתוֹ, כִּי יִרְאָה הוֹאֵת נְפֻלָּה הֵיא, רַק יִשְׁתַּמֵּשׂ בְּמַדַּת הִירָאָה יִרְאָה מִפְּנֵי הַבּוּרָא בְּרוּךְ הוּא וְבָרוּךְ שְׁמוֹ שֶׁהִיא יִרְאָה הַרוּמָמוֹת כְּנוֹכַח לְעִיל.**

יוסיל: הנושא שלנו היום של 'יראה' הוא ממש עניני דיומא, כלומר, מדי יום הוא ענייני דיומא... הרי כולנו כ"כ מלאים יראות, פחדים, לחצים, וזה נראה שרבינו משכנע אותנו לעזוב את כל היראות הללו, אבל עדיין לא ברור איך בדיוק עושים את זה...

משפיע: אתה צודק מאוד, אפשר לומר שהפחדים והיראות מאוד פעילים בדור שלנו, וכאן באמת ההזדמנות ללבן את השרש שלהם, להבין איך 'מעלים' ומנצלים את הכח הזה להתקרב להשי"ת. אבל רגע, רגע, יוסיל, הרי שבוע שעבר התחלנו לדבר על נושא הדבקות, ודיברנו ש'מהות' האדם צריכה להיות דבוקה בהשי"ת, ולא רק פעולותיו, והדרך איך לעשות את זה הוא על ידי המדות שהם הכלים שבהם הנפש שלנו מתבטאת. התחלנו לדבר על זה, ואמרת לי שתחשוב על זה בשבוע הבא.

יוסיל: אוה, נכון נכון, אכן רציתי לדבר על זה. כי חזרתי במחשבתי על יסוד הדברים שדיברנו, שבעצם כל המדות המתעוררות בלבנו שרשם בקדושה, אלא שהתחוות האלו מתלבשים בלבוש גשמי בכדי שיהיה בחירה בין טוב לרע, והעבודה שלנו היא להשתמש בכל מידה שרק שיהיה להדבק בהשי"ת. ובנקודה הזאת נתקעתי קצת, כי אפילו שאת הרעיון עצמו הבנתי פחות או יותר, אבל בלמעשה עדיין לא תפסתי מה בדיוק אני צריך לעשות איך לוקחים רק את חלק הקדושה של המדה ומסירים את הלבוש הגשמי?

משפיע: נכון, את זה צריך אכן לברר ביתר בהירות, איך עושים את זה 'למעשה', ואם כבר אוחזים בשאלה זו, זה כבר סימן טוב, כי זה אומר שהיסוד עצמו שבאדם פועלים רק כוחות קדושים - זה כבר ברור לנו, ואנו כבר מסוגלים לראות ולהבין שהמשיכות הרעות הם בעצם רק לבושים חיצוניים על המדות שלנו.

השלב הראשון, הבהרת המציאות

יוסיל: כן, אבל כרגע זה רק איזה 'תאוריה', אבל 'למעשה' אני לא רואה שאני מגיע לאיזה שהוא דביקות... נכון אמנם שאני יכול להתמסר על כל מדה את החלק הקדושה שלה, ולברר לעצמי שרע הוא רק לבוש חיצוני, ובעצם אני עוסק כרגע עם מדה אליקית זו או אחרת, אבל אני עדיין לא רואה שיש משפיע על המדות שלי... אני לא רואה שהמהות שלי תהיה בעצמותה דבוקה בהשי"ת... לדאבוני המהות שלי עדיין עומדת בצורה של פירוד מהשי"ת, אני רוצה להבין איך משנים את זה בפועל ממש?

מזה, והסיבה פשוטה, כי אם לא אשלם את זה, המצב יכול להסתכן, הבנק יכול להתחיל עם עיקולים וקנסות, ויכול להתגלגל עד שיקחו את הדירה חלילה... לפי מה שלמדנו בדברי רבינו הלחץ והפחד הזה נקרא 'יראה נפולה', נו, הלוואי אצלי להשתחרר מזה... אם הבנתי נכון את דברי המשפיע, אז במקום לעסוק עם עצם היראה, אני צריך לחקוק בליבי ובמוחי מציאות השי"ת, ולהבהיר לעצמי את מהות ומטרת החיים ומותו כל הבריאה כולה, וממילא אפטר מכל היראה והלחץ החיצוני.

משפיע: יש לי הערה חריפה לומר לך בקשר למה שאמרת עתה. אבל קודם כל אני רוצה להבהיר שכאשר דיברנו שצריך לחקוק את האמונה בלבנו, לא היתה כוונתי שעושים את זה בשעת נסיון כמו שתיארת, כי לדעתי אלו מתחילים להתבונן כאשר המדה הרעה כבר קופצת ופועלת, כי אז זה כבר קצת מאוחר...

העבודה שלנו מלמד אותנו היא, לקשר את המדות שלנו אל השי"ת, שהמהות שלנו ומהות האמונה יהיו מאוחדים ממש, עד כדי כך שמיד כאשר מתעורר איזה מדה נפולה נרגיש מיד שזה סתירה להשקפת החיים וכל המהות שלנו - וכמו שכל אחד מבין שעבודה על מדת הכעס על מתחילים לעבוד כאשר כבר כוונתי וקוצפים, אלא האדם שיועד בעצמו שהוא נוח לכעוס, קובע לעצמו זמן וחמרים לשרש אחרי המדה הרעה הזאת, ולומד בגנות המדה הרעה הזאת וכו', וממילא כשמיגיע שעת נסיון הוא עומד **כבר מוכן** לקראת הנסיון - וכך זה עם כל המדות הנפולות, כאשר אנו מדברים שעיקר העבודה היא להפוך את המהות שלנו לדבקות בהשי"ת, זמן עבודה הוא אינה בשעת הנסיון, אלא הרבה לפני זה, לקבוע עתים ללימוד האמונה, ולחקוק את ההתבוננות הזאת בעת התפלה וכדומה, וכמו שאנו עושים עכשיו ממש כשחוזרים יחד על האמת הברורה של מציאות השי"ת וביטול כל הדמיונות כל הברור של העולם הגשמי.

יוסיל: ברור מאוד. עכשיו כבר ברור יותר איך מקשרים את המהות 'למעשה', זה על ידי התבוננות כללית ולא דווקא בשעת מעשה. ברור מאוד. אבל מה היתה ההערה החריפה על הדברים שלי? איך בין סתם נייגעינג...

משפיע: חתוך אנדי לך, אבל לא מצד הסקרנות שלך, אלא מצד האמת שבדבר, וזה יוסף לנו בהירות בסוגיא עצמה. כי תיארתי לי התבוננות איך להפטר מיראה נפולה' ובתוך הדברים שלך עצמם ביטאת כמה האדם מקושר ליראה הנפולה, עד שהוא מסכים אפילו לחשוב מחשבות אמונה וכו' ולבדל שלא ירגיש את הפחד מביכול הדירה שלו, וכל האמונה היא אצלו כמו מגולה עבור הפחדים שלו... דהיינו שבעצם הוא צריך את הדירה, ורק היא נותנת לו את ההגשת הרגוע והשלווה, ומשום כך אינו יכול לסבול שום מחשבה וספק על איבוד הדירה, ומשתמש עם העצה של אמונה בתפקוד שהמחשבות את הפיקויות...

יוסיל: וואו... המהות באמת צודק. זה באמת חריף. אבל אני מנסה לחשוב מה חסר במחשבה הזאת של אמונה? הרי סוף כל סוף אני עומד וחושב שאין עוד מלבדו, ואין שום מציאות מבלעדי השי"ת, ורק הוא יכול לעזור ולהושיע. הרי למעשה אני מצפה לישועת השם, מה חסר כאן?

משפיע: אתה צודק, והמחשבות הללו יקרות מאוד, ואין לנו השגה כמה נחת רוח זה עושה להקב"ה כשיהודי חושב מחשבות אמונה, וכמה המתקן ורחמים זה מביא לעולם כולו. אבל רבינו מדבר על נושא עמוק הרבה יותר - לקשר את מהות האדם להקב"ה, זה מה שקוראים 'שבירת היראה' כפי שדיברנו שביע שער, בכדי לדבק את מהות האדם להקב"ה צריך לקבוע זמנים של ילימוד בספר חסידות וזמני התבוננות לקבוע ולחקוק את האמונה בלב היטיב עד שתהיה חלק מהמהות שלנו.

יוסיל: אני שומע, איכשהו הדברים מתחילים להיקלט בליבי.

אם אתה לא מתקרב, אתה מתרחק

משפיע: אני רוצה להוסיף עוד נקודה. כל זמן שהאדם לא חקק את האמונה בלב, אז לא רק שמהותו לא נדבקת ומתאחדת עם האמונה העולם טעמש ובחידר בכל מיני אופנים **משם את ההיפך מהוה**. כי הצרופה, אלא היא הולכת ומתרחקת, כי היא נמשכת אחרי רוח העולם טעמש ובחידר בכל מיני אופנים **משם את ההיפך מהוה**. כל העולם החיצוני צועק באוזניו שהדבר הטוב והנחשק הוא הצלחה בגשמיות, הצלחה בתשלום כל החובות המוטלים על האדם, הצלחה בריבוי הון, בשם טוב, ברוגע גשמי, והצלחה הזאת תלויה בכל מיני דרכים טבעיים, וכל זמן שלא חוזרים וחוקקים את האמונה תדיר, רואים ושומעים כל הזמן את ההבלים האלו, ומה נובעים כל היראות הרעות והפחדים והלחצים, וממילא קשה מאוד לבטל ולקלף את היראות האלו. ולכן מוטל על האדם להקדים ולחקוק את האמונה בלב, וכמו שרבינו חקק לנו כבר בסעיף א' 'ראשונה צריך לידע ולהאמין באמת שיש אלוך אחד יחיד ומיוחד', זה היסוד הראשון והשרש שעליו עומד הכל. ובה מקשרים ומאחדים את המהות שלנו באמונה אמיתית המשעבדת את כל המדות אל הקדושה.

אמונה סגולה לפחדים???

יוסיל: אני מנסה לתרגם את זה למעשה, היום למדנו בדברי רבינו על מדת היראה, אז אני מנסה לצייר לעצמי שיש יודע שמחר אני צריך כסף למשכנתא ועדיין אין לי כסף, ואני ממש לחוץ ומודאג

הארת י"ג מידות

מה היא ההארה העצומה של י"ג המידות? ולמה דווקא באלול נמשך לנו אור עליון כל כך? ואיך דווקא השובה והשפלות מרוממים לדרגה הגבוהה הזו?

עצמו ע"י האיבא ואמא הפנימי שלו - חכמתו ובינתו, להכניע את האדם החיצוני שהוא נולד איתו, למהות הפנימית שלו. כך שבעצם, תוקף הראשית שהאדם נולד איתו הוא דבר שיש לבטלו ולהכניעו למהות הפנימית, ע"י המוחין שבו (אשר במאור עיניים מובא כי מוחין הם מלשון 'דמי' לה באפה). ודווקא כמה שיותר האדם מבטל את החלקים החיצוניים הוא זוכה יותר להתחבר לדרגות הפנימיות והעליונות שלו, אשר הם שייכים כבר לעולמות העליונים.

ולכן דווקא כשהוא מגיע לזקנה, ודווקא מתוך כך שהכוחות הגשמיים שלו אכן כלים והולכים, כאשר האדם החיצוני שלו הולך ומתבטל יותר ויותר מחיי העוה"ז וענייניו, דווקא מתוך כך הוא הופך לכלי לאהרה הכי עליזו שהוא האהרה של י"ג מידות של רחמים, זקן הלבן - בחינת כתר עליון, שהוא השרש והמקור לכל המדרגות.

רחמי אינם כלים

ועל מדרגה גבוהה זו המתגלה דווקא לעת זקנה, רמזו חז"ל בלשון המדרש על פרשת י"ג מידות הרחמים: "אמר הקב"ה למשה, בוא אלמדך סדר י"ג מידות של רחמים, שאף אם תמה זכות אבות, רחמי אינם כלים".

כי העומק של זכות אבות הוא מלשון יזכוך, היזכוך של האבות. הרומו של הרובד הפנימי שהאדם זוכה ע"י שהתחנך והתדבק בדרך הישרה ע"י האבות' שהם החינוך של הוריו, וגם החינוך של המוחין שלו, האבא ואמא הפנימי שלו.

ונהנה מדרגות אלו, הבאים בהתלבשות בתוך כל כוחות האדם יש להם גבול, כי כוחות האדם מוגבלים, וע"ז רמזו "זכות אבות תמה" שמדרגה זו המכונה "זכות אבות" יש לה סיום וגבול. "אבל רחמי אינם כלים" רומז שהדרגה של י"ג מידות הרחמים, המתגלה לעת זקנה כאשר תשש כח האדם, הוא דרגה שאין לה סוף ותכלה, למעלה מכל גבול. ואע"פ שבחיצוניות האדם בקנותו כוחותיו מוחלשים והרי הוא כמי שאינו. אולם אז דווקא מתגלה אור עליון שאינו צריך לכלי. (וכמו זמן שפשיע מהווה גם בלי פעולה, אלא בעצם הופעתו). ולא עוד אלא דווקא מתוך שכלה כל כוחות האדם (ואפילו זכות אבות שבו), והרי הוא בטל ומבוטל לגמרי, אז יכול להיות כלי לרחמים עליונים האין סופיים.

ויש לציין כי הזקנה: הו והעדר המוחין, הוא דבר שיכול להתרחש גם לאנשים צעירים... וכמאמר הבעש"ט ז"ע "אל תשליכני לעת זקנה" שהיא בקשה שלא ניפול לזקנה והתיישנות בעבודת ה'. ואכן גם אז הדרך הוא להאחז בדרגה האין סופית של י"ג מידות, המאירם גם במצב הזה, ומתוך כך לעלות ולהתברר. וזה בעצם מה שמתרחש בכל שנה בימי אלול. כאשר דווקא אז באחרית שנה, כאשר האור של השנה מסתלק והולך, דווקא אז מתגלה הדרגה העליונה של י"ג מידות הרחמים האין סופית, אשר "רחמי אינם כלים", וזה נותן לנו כוחות ואורות עצומים יותר מכל השנה, לקיים כראוי את עבודת התשובה כראוי. השיבנו ה' אליך, ונשובה.

מעובד משיעורו של המשפיע הגדול ר' בן ציון אפל שליט"א המתקיים מדי יום רביעי בחיבל ביהמ"ד הגדול בירושלים בשעה 7:30 בערב

שייכים לדרגת הכתר, שהוא המקור והשרש של כל המדרגות. (ובזה יובן המעלה העצומה של עולמינו - עולם העשיה, אשר מצד אחד הוא אחרית המדרגות, והמקום הנמוך ביותר, אך דווקא משום כך הוא המקום היחיד שיש שם עניין של השיבה לשרש, לעומת כל העולמות העליונים, אשר דווקא מחמת שהיא אחרית כל המדרגות, וזה מה שאמרנו חז"ל "יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה, יותר מכל חיי העולם הבא").

דיקנא קדישא, דווקא ככלות הכוחות

ובעומק יותר יתבאר מה שדווקא בחודש אלול - אחרית השנה, שם דווקא מתגלה י"ג מידות הרחמים - סוד כתר העליון, נקביל לכך דוגמא מיסוד גדול על הסדר בקומת חיי האדם הפרטי, כאשר האדם מגיע לסוף חייו, ימי זקנותו.

אשר לכאורה כפי שהקדמנו, יש סדר כללי של ראשית ואחרית, אשר הוא נוהג בכל העולמות עד לפרטי הפרטים, שכל דבר מתחיל עם 'ראשית' אשר אז יש את תוקף וכללות החיות, והולך ומשתלשל מדרגה לדרגה עד ל'אחרית' אשר שם יש את החיות המועטת ביותר. וכך גם בקומה של חיי האדם, נוהג סדר זה, כאשר בתחילת חייו הוא דשן ורענן מלא כוחות וחיות, אך בהמשך חייו הוא הולך מטה מטה, עד ליום המיתה.

אך מצד שני מובא בכתבי האריז"ל דבר פלא, כי דווקא בשנים אלו של ימי הזקנה האדם זוכה לדרגות גבוהות מאד של חיות אלקית, הגבוהות ואין ערוך מכל מה שזכה בעבודתו במשך כל חייו (ולכן יש מזה של "מפני שיבה תקום"), והזקן הלבן המעטר את פני הזקנים, מורה על דרגה גבוהה זו, שהיא דרגת הדיקנא קדישא של מעלה שבו כלולים י"ג מידות הרחמים, אשר רק אז האדם הוא כלי שתאיר בו דרגה גבוהה כזו. ולכאורה זה סותר עם כל הסדר של ראשית ואחרית שנוהג תמיד?

אלא שהבנת העניין הוא, כי באמת קומת האדם מורכב מכמה רובדים זה לפנים מזה, ובתחילה האדם נולד רק עם הרובד החיצוני שבו, וכמו שרואים בחוש, שהתינוק הנולד בתחילה כמעט אינו רק כאבן דומם, ורק לאחר מכן נכנס ומתפתח בו כח ההרגש, שהוא רובד פנימי יותר של האדם, ושוב לאחר מכן נכנס ומתפתח בו כח השכל שהוא רובד פנימי יותר.

וזהו בעצם מה שמונח בוה"ק שמתחילה אין באדם רק בחינת נפש - סטרא דבעריא (בהמה). זכה ניחוסין בו רוח (שהוא כח ההרגשה) שמשכנו בלב ששם מקום ההרגש. זכה יתיר ניחוסין בו נשמה שמשכנו במח. (ובאמת ההרגש והשכל הגשמי הם עדיין בחינת רוח ונשמה דנפש, עדיין צריך האדם לעבודה רבה לזכות לרוח דקדושה ונשמה קדושה, שהם עיקר הרובדים הפנימיים).

בזה יובן שאף בראשית שנותיו של האדם, אין זה הראשית האמיתית שלו, אלא הראשית של הרובד החיצוני שבו, ולכן אם כי בשנות הנערות הוא בראשית כוחותיו ובמלוא התוקף, אך על הרובד החיצוני הזה נאמר "ועיר פרא אדם יוולד"... הוא אכן במלוא התוקף, אך הוא יכול לגדול בהמה חזקה. ואכן בכדי שיתפשט באדם הרובדים הפנימיים שבו, צריך הוא להכניע את הרובדים החיצוניים שבו, המסתירים על הכוחות הפנימיים, ולכן במקום הזה בא העניין של החינוך, אשר ההורים מחנכים את הילד, ובהמשך החיים כאשר האדם מתברר הוא עצמו מתחנך את

סוף השנה - חזרה למקור

ידוע מה שמונח בכל הספה"ק כי 'ראש השנה' הוא ה'ראש' של השנה. המוח של השנה.

כלומר, סדר השנה נמשך כמו קומת האדם. כמו שמערכת האדם מורכבת בסדר השתלשלות, כאשר עיקר החיות שלו הוא במוח, שם יש גילוי אלקות יותר מכל האיברים, ושם גם כלולים כל האיברים, כמו שרואים שכל פגיעה קטנה במוח יכול לקלקל איברים שלימים. ומשם הוא הולך ומשתלשל מטה מטה, ללב ומשם לכבד, ויותר למטה עד הידיים הרגליים, ועד היצרניים. כך היא גם מערכת השנה. יש ב' ימי ראש השנה בתחילת השנה, שהם כמו המוח של השנה. החיות של כל השנה כלולה בהם, ומימים אלו נמשכת ומשתלשלת מערכת השנה כולה עד סופה. וכדברי חז"ל "מראשית השנה נידון מה יאה בסופה".

(וסדר השתלשלות זה שיש בשנה ובאדם, הוא המתכנת שבה הציב השיית את כל השתלשלות העולמות, אשר גם שם יש סדר של עולמות גבוהים שהם בבחינת מוח וראש לכל העולמות שמתחתיהם, ומשם משתלשלים העולמות בהדרגה עד לעולם התחתון הזה, וכפי שכתבו המקובלים כי האדם הוא ציור כל העולמות, ועל כך נאמר על האדם "בעלם אלקים ברא אותו". והצורה הזו, יורדת והולכת עד לכל פרטי הפרטים שבכל קומה בעולמות.

כך זה גם בקומת חיי האדם הפרטי אשר בראשית חייו הוא מלא כוחות וחיות, וכוחותיו הולכים ואוליע עד שבסוף ימיו הוא חלש וחסר כח, וכך זה גם בקומה של כל יום פרטי שבאדם, כאשר בבוקר הוא רענן ומלא חיות, ובערב הוא תש ולאה עד שהוא נופל לשינה, שהוא אחד מששים במיתה.

וכללו של דבר, כי הראשית תמיד כולל בקרבנו את כל הכוחות והחיות, והסוף לעומת זה הוא מרוקן מחיות וכח).

ועל פי זה נמצינו אומרים, כי סוף השנה שהוא המקום הרחוק ביותר מהראש, הוא הזמן הנמוך ביותר בשנה, עם הכי פחות אור וחיות. ובאמת יש דיבורים מפורשים כאלו בשם הרה"ק ר' פינחס מקאריץ ז"ע שאמר בקדשו כי על כך בסוף השנה פרשיות השבוע קצרות יותר כמו נצבים וילך האזינו, וכך גם יש שם את פרשת כי תבוא שיש בה את התוכחה. מאחר שפרשיות אלו נקראים בסוף של השנה שאז יש הכי פחות אור וחיות בעולם, ועל כך זה מתבטא בפרשיות אשר הם כידוע החיות של השבוע, כי באורייתא ברא קו"ב'ה עלמא.

אך נמצינו מתפללים ותמהים, הכזאת היא ההגדרה של אלו? הימים הנמוכים בשנה? הרי אין לך ימים מאירים של תשובה יראה והתעלות כחודש זה! איך ניתן להגדיר ימים אלו כימים נעדרי אור?

אך האמת היא, כי כשנדייק, נבין כי ההגדרה המודייקת על התמעטות האור במדרגות החתונות אינו מפני שהאור כלה ונפסד, אלא מפני שהואר שב וקומה למקורו. וכמו בפטירת האדם שנשמתו חוזרת לעולמה, ועולה בלילה שהאדם מפקיד נשמתו למעלה, על זה הדרך הוא בסופה של שנה, החיות של השנה מתמעטת מאחר שהוא מתחיל לשוב למקורו בחיי החיים ב"ה. ואם כן עניין זה של התמעטות האור והחיות בסוף המדרגות, הוא דווקא מתנה גדולה, שאין כך שום סתירה לעבודה של אלול, ואדרבה הוא משתלב יפה יפה.

כי לכן תנועת הנפש בימים אלו הוא אכן תנועה של תשובה, הכנעה והתבטלות, ומתוך כך מחשב האדם חשבון נפשו, כי דווקא בימים אלו של אחרית השנה מתגלה כח חדש של השיבה אל המקור. לכן בימים אלו יש גילוי עליון ביותר, כי עבודת התשובה והשיבה אל המקור מביאה אותנו לדיקות בדרגה עליונה מאד מהרגיל, שהוא דרגת הי"ג מידות של רחמים המתעוררים בימים אלו - כדאיאת בכתבי האריז"ל, אשר הם

רשימה / כללי ודעי קודש ממאורי החסידות

ככל השנה אנו עושים חסד עם הבריאה להעלות אל ה'. אבל בחודש אלול חייך קודמין, אנו מפרשים עצמינו מכל ענייני עולם הזה לקיים אני לדודי, ולזכור שהאדם נברא רק לעבודת הכבוד

הרה"ק השפת אמת ז"ע (אלול תר"מ)

2000 גליונות לזיכוי הרבים

מוקדש לעילוי נשמת האדמו"ר מרת הנשטא בת"ר יואל ז"ל ליכטנשטיין נטוב על ידי בינה הרה"ח ר' מרדכי יצחק שליט"א הרה"ח ר' אשר אנשיל שליט"א נטוב וחסדים וקדושים הרה"ח ר' מנחם מענדל בר"א נטוב שליט"א הרה"ח ר' יחיאל יעקב ברא"א ליכטנשטיין שליט"א הרה"ח ר' אהרן נטוב שליט"א הרה"ח ר' יצחק דוד פערלנאט שליט"א הרה"ח ר' שמעון יהודה ליכטנשטיין שליט"א הרה"ח ר' יצחק דוד פערלנאט שליט"א הרה"ח ר' נתן ליכטנשטיין שליט"א

נדבת

הרה"ח יקותיאל יהודה קעניג שליט"א לרגל הולדת בנו למזל טוב

נדבת

הרה"ח אברהם כרמ"י ראזנפעלד שליט"א לרגל הולדת בתו למזל טוב

500 גליונות

נדבת החתן הרב שמעון ראזנען שליט"א לרגל שמחת נישואי למזל טוב

ברכת מזל טוב

לידידתו החשוב הרה"ח ר' משה יאראויטש שליט"א מושיבו וחתומים לרגל הולדת בנו למזל טוב

1000 גליונות לזיכוי הרבים

מוקדש לזכירת נשמת הרה"ק ר' פנחס ב"ר אברהם אבא ד"ר מקאריץ ז"ל הרה"ח אהרן יצחק יעקב שליט"א נטוב על ידי הרצנה בעולם שמו שליט"א

משקולות של דביקות

חיים פרץ הושיט יד ורעדת למגרה, הוא שלף את הזהוב האחרון.

למחייית הבית. קולות מפחידים השתללו בלבו, 'תמו ימי השובע, חיים פרץ, זהוהב הבא כבר לא תשלוף מהמגרה... צטריך לעבוד קשה להשיגו'.

חיים פרץ יודע הוא היטב את ההתחייבות המוטלת עליו לעבוד ולזון את בני ביתו, ככתוב בתורה וכאשר התחייב תחת התופה 'ואנא אפלא ואוקיר ואיון', ומשכך רצון ה' הנדרש עתה ממנו, הוא אכן מתכוין לקיים התחייבות זו ולהתחיל לעסוק בהשתדלות, לצאת לרחובות ולשווקים בסכום שיעוד במגרה האחרת לריגע הזה, ולסחור בהם בעת אפו, למען הביא טרף לביתו.

אך הוא חש שאינו מסוגל. אחת שאל מאת ה' כל ימיו, לשבת בביתו לחזות בנועמו ולקרר בהיכלו, עם טלית ותפילין וסידור, ומול גמרא רמב"ם או שו"ע, ורק אותה ביקש באמת ובתמים. המחשבה על כך שמהחודש הבא הולך הוא לבנות שעות הגונות מסדר יומו על עסקי חולין של עולם עובר, מעבירות בגופו צמרמורת.

רגליו של חיים פרץ משוטטות בחדר מפניה אחת לשניה ועשתונותיו סוערות, איך? איך אפשר לעזוב חיי עולם ולעסוק בחיי שעה? שואל הוא את נפשו בבעתה, במקש נתיב אנה ילך מרוחה של גזירה זו שניחתה עליו.

לפתע מבליחה בו ההארה: 'קאזניץ' אור ה' מאיר בקאזניץ, מה לי מתגולל כאן בבלבולי? תהה פתאום על עצמו.

מעורר יצא מן החדר, הוא מסר את הזהוב לזוגתו והחל להכין את נפשו לנסיעה.

ביום המחרת כבר ישב בלב הומה על העגלה בואכה קאזניצה.

עיניו של חיים פרץ דמעו כאשר עמד פנים פנים מול המגיד הקדוש, למחרת הגעתו לעיר, ושטח את התלבטותו.

"רבי קדושו!, אני חש אינני מסוגל לכך, איך אעזוב מקור מים חיים, לחצוב את לחמי בבורות נשברים? קשה עלי הדבר מנשוא!" בעה על נפשו מול קודש הקדשים.

"וכי מה אתה חושב שבטעקים הגשמיים אי אפשר למצוא את אורו יתברך?" נענה חיים פרץ כמו מפי הגבורה, בקול קדשו של המגיד שפנה אליו.

"הרי כמה וכמה מצוות מעשיות ניתנו רק לעוסק במשו ומתן באמונה", המשיך המגיד להאיר בו, "ומה בכך אם תהיה חנווני, ותהיה עוסק כל היום במצוות ה' ברוך הוא שלא להונות במשקלות 'איפת צדק והין צדק יהיה לכם' (ויקרא יט, לו), הרי אתה דבוק אז ברצונו יתברך ממש!".

חיים פרץ כבר לא היה צריך יותר, הדיבורים הקדושים והקצרים חדרו תיכף אל עומקי נשמתו, וחוללו בהן מהפכה.

הוא יצא את הקודש בלב מתרונו, ופנה תיכף בצעדי ריצה נרגשים אל הרחוב של בעלי העגלה משתוקק לחזור בהקדם האפשרי אל ביתו, לגלות את האלקות שבתוך העסקים הגשמיים.

חיים פרץ חזר לעירתו, והתחיל להשקיע את מיטב מרצו בביסוס התפקיד החדש שלו על אדמות, הוא מיהר לשכור חדר במקום מרכזי בעיר, התייעץ, לווח, קנה, בנה סחך, עד שכעבור תקופה קצרה עמדה חנותו על מכונה מלאה וגדושה בכל טוב הארץ, ומזמינה את הלוקוחות.

בדחילו ורחימו הציב חיים פרץ את מכונת השקילה המהודרת על שולחנו, ניקה ברוממות רוח את איפת המשקל מפירווי אבק בלתי נראים, והחל לקבל את פני הקונים.

ידיו ורגליו של חיים פרץ החלו לשרת את הלוקוחות באמונה אך לבו ומוחו קספו והתגעגעו לשלל השקילה. אז נטל באבהה את המצרכים ושם ברגש בגלחות השקילה, חבוק ודבוק בקונו ית' שהוריג את עצמו אליו במצות 'איפת צדק יהיה לכם' כדי שגם הוא חיים פרץ, בתוך החנות, יוכל לירדק בו יתברך.

עם הימים שעברו החל להתפתח קשר עמוק ושקט בבלבו של חיים פרץ לאבני השקילה, הם הפכו להיות כמו התפלין של החנות שלו, והוא ערג להן באבהה אין קץ.

ואז באחד הימים בעוד חיים פרץ מתבונן באבהה על המשקלות שלו, הוא נבדל בגלחות המדרגה של ראיה רוחנית שהתפתחה בו, הוא ראה את שם הויה' מאיר על המשקלות.

חיים פרץ נבהל, הוא חשש שדמיונו מטעה בו, ומיהר לנסוע לקאזניץ אל המגיד הקדוש וסיפר לו בבהלה, על המדרגה המופיעה בו.

"אל לך לפחד" ענה אליו המגיד. "עבודתך הראייה בעסקי הגשמיות זיכתה אותך במדרגה הזו, רק היהיר לבלתי ספר לאיש על המדרגה הזו, ותזכה להתמיד בה לאורך ימים".

זכה חיים פרץ וגילה את האלקות שבגשמיות.

שאלות והתלבטויות כעבודת השי"ת

איך מתמודדים עם קנאה?

ואין זה אלא משל לכך שכל אחד בכל מצב יש לו 'חלק', יש מי שהוא מתמיד, או בעל זכרון, או בעל אחריות, או רציני, או זהיר בכבוד הזולת, רזיז, מסודר, נעים לכל... והרשימה ארוכה כרשימת יצורי עולמים. שהרי ברור הדבר שהשי"ת ברא את כל אחד כדי להביא לו נחת רוח, ואין לו אלא לחפש מהו החלק המיוחד שהוא מביא נחת רוח.

והתוצאה הטבעית של שני הסעיפים הללו היא, שאתה 'שמח בחלקך'. כאשרתה מבין שלכך נוצרת, ומהו חלקך, אתה שמח בכך. ויהיה החלק מה שיהיה.

עתה תשאל כיצד אתה יכול לזהות מהו חלקך המדויק, והעצה לכך היא שתעבור על כל מה שאתה עושה במהלך היום, החלק מקמתך בבוקר והמשך בהליכתך לשיבה וכן הלאה והלאה, תעבור על כל עשייה ופעולה קטנה, ומתוך כך בוודאי תגיע למסקנות הנוכחות. תבחין בכל הפעולות הטובות שאתה עושה, ותבין מה התכונות המיוחדות שהשי"ת רוצה שתביא לו נחת רוח דווקא עמך.

אולי עד היום לא יכולת לראות מהו המיוחד אצלך, כי הסתכלת וראית דברים הרבה יותר נפלאים בחברים שלך. אבל עכשיו כשכבר הפנמת שכל אחד יש לו תפקיד, ושכל מה שיש לנו זה רק לצורך מילוי התפקיד, הרי אתה יודע שאין משנה כלל בין מה שיש להם למה שיש לך, כי כולם אין להם אלא מילוי תפקידם, עתה כבר תוכל לזהות מהו התפקיד והחלק שלך.

והרווח כולו שלך, כי כשחיים בלי קנאה שמוציאה את האדם מן העולם, החיים מאושרים ומתקדמים בתפקיד האמיתי ולא בדמיונות שווא.

אולם ישנה נקודה שצצה מבין השורות בשאלתך, שהיא בעצם מקשה הרבה יותר על כל התמודדות, ואותה צריך לעקור ולשרש: ניכר שלא מפריעה לך רק העובדה שלפלוגי יש יותר כשרונות ממך, אלא גם ובעיקר, שלפלוגי יש יותר פרסום ותשומת לב... אתה איזה בחור 'אפורי' ופלוגי נחל הצלחות מזדירות...

וכל עוד שהקנאה נובעת מכאן, הרי לא יעזור מה שהאדם שמח בחלקו, שהרי כל קנאתו היא לפרסום ולתשומת לב, ומה יעשה שחלקו אשר נתן לו השי"ת צריך להתבטא דווקא באופן שקט...

וליצר הפרסום הזה צריך לענות, שאינו רוצים להיות כמו המן הטיפש הזה... שהרי כידוע, מה שכל עבדי ומשרתי המלך השתחוו להמן לא היה מפני מעלת המן או הערכתם אליו, אלא רק כי כן ציווה עליהם המלך. זאת אומרת שהמן כלל לא נחל כבוד או פרסום כלשהו, ואף אחד לא העריך אותו, ועד היום לא ברור איך נהנה כל כך מהפרסום... **ובמילים אחרות:** בהתבוננות קלה כל אחד יכול להסכים שאין שום ענין בכבוד ופרסום. אולי אדם רוצה שיעריכו את מעלותיו האמיתיות, אבל שישתחוו לו בלי טיפת הערכה אמיתית, רק בלל שיש לו כשרון כזה וכזה, רק המן ומש' יכולים ליהנות מזה... (ואולי זו מדרגה, אך ייתכן שתוכל לשמוח בעצם כך, שאינך זוכה לפרסום שעלול לשקע את האדם בשקר ח"ו, וחסכת נסיון קשה ואתה יכול לחיות חיים אמיתיים).

ועוד נקודה קטנה: נראה לך שבעלי הכשרון שמסביבך מאוד מסופקים ושבועים מעצמם? זה רוחק מה להיות נכון. ההיפך, עולם הכשרון מלא תחרויות, קנאות, כעס ומכאובים. כל הזמן רואים איך שהשני מצליח יותר... לבעל כשרון יש את אותה שאלה כמוך, והתשובה לכלום היא: התרופה היחידה היא להיות שמח בחלקו, בחלקו, היינו להיות עסוק עם התפקיד הפרטי שלך להשי"ת, רק עם זה.

שאלה:

אני בחור בינוני ולא זכיתי בכשרונות מיוחדים ביותר, ומסביבי ישנם בחורים רבים עם כשרונות מיוחדים, עם יכולות מיוחדות, וכל אחד זוכה להצלחות מזהירות, בלימוד, בחבורות, בבחינות, ובכל השאר. ורק אני מוצא את עצמי בחור 'אפורי' שמתאמץ ומתאמץ אבל לא מגיע לשום דבר מיוחד. זה שובר אותי שוב ושוב ואני כבר לא יכול להמשיך כך.

תשובה:

בחור יקר! לפני שנענה לך תשובה למעשה, הבה נציג קודם כל את האמת בפשטותה ובחריפותה: להסתכל ולקנא באחרים, זהו שורש הרע. זהו מעשהו של הנחש הקדמוני אשר קינא באדם וחווה, כמבואר בחז"ל, אשר משם השתלשלו ונוצרו כל הרעות וכל מציאות החטא והרע בעולם. **ולמה זה שורש הרע?** כי המקנא מתעסק עם העדר, משהו שלא קיים. אין לו תכונה וכשרון פלוני, אבל הוא חושב ושואף לזה. זאת אומרת שהוא מתעסק עם משהו שלא קיים. וזהו רע, כי הרע הוא ההעדר, העולם על מציאות השי"ת.

ומבואר שם בגמרא בסוטה (טו), שעונשם של המקנאים, והנחש בתוכם, שום לא מגיעים גם לא לחלקם שלהם. היינו לא רק שאינם משיגים את מה שקינאו אצל חבריהם, אלא גם לא מה שהיו צריכים להשיג בעצמם. **והוא לא עונש אלא תוצאה טבעית בדרך ממילא:** כי המקנא מנסה להשיג משהו שהוא לא שייך לזה (למשל, שמונה להגיע לידיעת מסכתא שלימה מעבר לכוחותיו), ואת מה שהוא כן שייך לזה הוא לא מנסה להשיג (שאינו מתקמד ומתרכז רק בדיעת חצי מסכתא, שלא הוא כן מסוגל), כך יוצא שהוא לא מצליח להשיג שום דבר. גם לא מה שהוא כן מסוגל. **וההפסד והצער הוא פעמיים:** גם החבר שלי כן הגיע להישג כפול, ואני אפילו לחצי הישג לא הגעתי. לכן, לפני שאנו ניגשים לחשוב כיצד מרפאים את הקנאה, קודם כל צריך לדעת: לקנא זה לא לענין...

אך מהי באמת הרפואה לקנאה: **להיות שמח בחלקו,** שמשמעונו להתעסק עם משהו שקיים, שזהו הטוב. זהו גילוי אור השי"ת. במילים אחרות, מלחמת היצר שבין הקנאה והשמחה בחלקו, היא בין הרע והטוב, ההעדר והקיום, האם אני מתעסק עם דמיונות שווא או מתעסק עם דברים אמיתיים שקיבלתי מהשי"ת.

מה זה להיות 'שמח בחלקו'? איך נהיים 'שמח בחלקו'? זה כולל שני סעיפים: **הסעיף הראשון** שאדם צריך לקלוט, זה שהשי"ת ברא את כל אחד מאתנו לכבודו, ולכל אחד מאתנו נתן את התכונות המדויקות שבהן נוכל להביא את כבודו יתברך. אם נבראתי עם ראש בינוני בלי כשרונות מיוחדים, כנראה יש להשי"ת נחת רוח מיוחדת בו. וכשאדם קולט שהוא לא נברא אלא לשמש את קונו, אזי הוא מבין שאיך שהוא נברא, כך הכי טוב, כי כך הוא צריך לשמש את קונו.

הסעיף השני (שיכול לבוא רק אחרי הסעיף הראשון), זה להבין מה החלק שלי. לכל אחד יש את החלק שלי שלשמו הוא נוצר, שרדכו הוא מביא את הנחת רוח להשי"ת, ועליו לחפש זאת אצל עצמו ולהכיר בכך. **למשל, אתה אומר שאתה בינוני ויש לך כשרונות ממוצעים,** זאת אומרת שהחלק שליך שאתה יכול לזכות לקנין התורה הרבה יותר מבעל הכשרון. כי בעל הכשרון בדרך כלל אינו מתייעג כל כך, ולכן אינו מתחבר כל כך ואינו קונה כל כך. משא"כ הבינוני מתייעג בלימוד, ומסדר יותר את הלימוד הצלול, וחוזר יותר, וזוכר יותר, וקונה יותר את הלימוד. ולכן הנחת רוח שלק להשי"ת היא דווקא בבינוניותו, כי כך אתה מביא את קרבן קנין התורה להשי"ת.